

Samenvatting van het Regioplan Noord- en Midden-Limburg

Geschreven vanuit het Regioplan Noord- en Midden-Limburg in het kader van het Integraal Zorgakkoord

Geschreven door Michelle Dekkers, trainee sociaal domein gemeente Venlo

Inhoudsopgave

Achtergrond informatie	3
Regionale thema's	3
1. Gezond vooruit.....	3
2. Regionale digitale organisatie van Zorg & Welzijn.....	4
3. Langer en beter thuis vooruit.....	4
4. Toekomstbestendige arbeidsmarkt	5
5. Duurzaam regionaal gezondheidsinformatiestelsel.....	5
Initiatieven in de regio	6
Financiën.....	6
Vanaf 2024	6

Achtergrond informatie

In 2022 hebben zorgpartijen, verzekeraars, en het ministerie van VWS het Integraal Zorgakkoord (IZA) gesloten. Kernvraagstuk daarin is de toegankelijkheid van zorg, die onder druk staat door een groeiend personeelstekort én een toename van en complexere zorgvraag en ondersteuning. Daarnaast wordt ook gesproken over de transitie naar positieve gezondheid en passende zorg en ondersteuning. Er is afgesproken dat de vraagstukken in de zorg voor een belangrijk deel regionaal moet worden aangepakt. Op 14 juli 2023 hebben zorg-, welzijnsaanbieders, gemeenten, GGD, en GGZ het regiobeeld van Noord- en Midden-Limburg opgeleverd. Dit is een foto van waar we als regio staan en waar we de uitdagingen zien. In de tweede helft van 2023 hebben de regionale partijen gezamenlijk het regioplan opgesteld. Dit is opgesteld door een projectteam onder leiding van VGZ en gemeente Venlo, met behulp van een grote betrokkenheid en hoeveelheid input van zorg-, welzijnsaanbieders, en de GGD.

De zorg in Noord- en Midden-Limburg staat onder druk door een groot personeelstekort én een toename van en complexere zorgvraag en ondersteuning. Nergens is het landelijk personeelstekort sterker voelbaar dan in onze regio: in 2032 heeft het zorg- en welzijnsdomein van Noord- en Midden-Limburg naar verwachting een tekort van 10% van het aantal benodigde medewerkers. Dat is hoger dan alle andere regio's van ons land. Dit komt deels door onze demografie: Noord- en Midden-Limburg vergrijst sneller dan de rest van het land en het aantal mensen dat het groeiende aantal ouderen kan verzorgen neemt af. Ook het relatief ongunstige sociaaleconomische profiel van onze regio en de ongezonde leefstijl van een deel van onze inwoners, zorgen voor een fors hogere zorgvraag. Dit resulteert weer in een grotere personeelsbehoefte. Tenzij we iets fundamenteel anders doen in de regio, zal het personeelstekort voor het zorg- en welzijnsdomein in Noord- en Midden-Limburg van 2.100 personen in 2023 groeien naar 4.500 personen in 2032. Dat tekort kan zelfs oplopen naar 6.700 in 2032 als het ons niet lukt om het personeelsbestand uit te breiden of de zorgvraag af te buigen. Het personeelstekort als gevolg van de toename van de zorgvraag, heeft een grote impact op de zorg, en die impact wordt alleen maar groter. Het kan niet anders dan dat het personeelstekort ook invloed gaat hebben op de kwaliteit van de zorg die wij leveren, en dus op de gezondheid van onze inwoners. Daarom komen wij, de partijen uit het zorg- en welzijnsdomein in Noord- en Midden-Limburg, in actie. We zetten een gezamenlijke beweging in.

Regionale thema's

Onze gezamenlijke beweging richt zich op positieve gezondheid, preventie plus passende zorg en op de ondersteuning van een daarmee gemoeide aanpak. Daarbij richten we ons specifiek op vijf regionale thema's, waarmee we verwachten de meeste impact te maken: een aanpak die leidt tot een zorgzame samenleving die lichte hulp- en ondersteuningsvragen oppakt, zodat we schaarse professionele hulp en ondersteuning reserveren voor de burgers die zorg nodig hebben:

1. Gezond vooruit

Van ziekte en zorg naar gezondheid en sociaal welbevinden

Doelstelling: Het verbeteren van het fysieke, mentale en maatschappelijke welzijn van de inwoners van Noord- en Midden-Limburg met als gevolg een vermindering van de zorgconsumptie. Dit realiseren we door: de sociale basis te versterken, gezondheidsachterstanden aan te pakken, "health

in all policies " toe te passen & specifieke aandacht te besteden aan risicogroepen en kansrijk opgroeien. Zo stimuleren we gezondheidsbevordering en preventie.

Veranderbeweging:

- Inzetten op preventie, bevorderen leefstijl en leefomgeving
- Verbeteren ervaren gezondheid en sociaal welbevinden, rekening houdend met achterliggende oorzaken van verschillen in ervaren gezondheid (bijvoorbeeld armoede, werk, en inkomen)

2. Regionale digitale organisatie van Zorg & Welzijn

Verbeteren organisatie van zorg en welzijn, van reactief op het individu naar proactief populatiegerichte initiatieven

Doelstelling: Een overgang naar regionale coördinatie van hybride zorg. Een mogelijke oplossingsrichting hiervoor is de oprichting van een (virtuele) regionale hub. Dit biedt de mogelijkheid om uniform, populatiegericht en proactief te sturen op digitale zorg- en welzijnsprocessen. Zo streven we naar de verbeterde toegankelijkheid van de zorg, terwijl we tegelijkertijd zorgprofessionals ontlasten.

Veranderbeweging:

- Sturing geven aan regionale digitale zorg: inrichten van en sturen op regionale (passende) hybride zorg en welzijnsprocessen (logistiek & digitalisering) voor populaties over de grenzen van individuele organisaties en domeinen heen
- Stimuleren eigen regie inwoners: inrichten van digitale regionale processen die eigen regie stimuleren
- Digitaal faciliteren (zorg)professionals: verbeteren van regionale digitale communicatie en informatie uitwisseling tussen professionals, wat de administratieve lasten vermindert en de werkdruk verlaagt

3. Langer en beter thuis vooruit

Van zorg en ondersteuning binnen zorg- en welzijnsorganisaties naar zelfmanagement én zorg en ondersteuning zo dichtbij huis als mogelijk

Doelstelling: zoveel mogelijk zelf, zoveel mogelijk thuis, zoveel mogelijk digitaal en met steun van het netwerk uit een vitale samenleving. Inwoners verblijven zo lang mogelijk in de thuisomgeving met waar nodig (extra) inzet van het netwerk en/of inzet van (informele) zorg vanuit een vitale samenleving. Dit alles om de zorg in Noord- en Midden-Limburg toegankelijk en beschikbaar te houden voor alle inwoners.

Veranderbeweging:

- Voorkomen van zorggebruik door: vergroten van zelfbewustzijn, vergroten zelfmanagement en behoeften vroegtijdig bespreekbaar te maken
- Aanbieden van welzijn en zorg vanuit: zelf (als het kan), digitaal (als het

kan), in de eigen omgeving (als het kan), met hulp en ondersteuning van het netwerk (als het kan)

- Zorg zo dicht mogelijk bij de inwoner en in de eigen omgeving (meer regie en zelfstandigheid bij inwoners) met betrokkenheid van de gemeenschap
- Leveren van de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plek door de juiste professional en/of met hulp vanuit de gemeenschap

4. Toekomstbestendige arbeidsmarkt

Op weg naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt met professionals die met plezier werken

Doelstelling: vinden, binden en boeien van voldoende arbeidskrachten voor de toekomstige zorgvraag in de regio. Dit bereiken we door gezamenlijk te investeren in de aantrekkelijkheid van de regio Noord- en Midden-Limburg en te focussen op interventies die de arbeidsmarkt positief beïnvloeden. Op deze manier dragen we significant bij aan de toegankelijkheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van zorg.

Veranderbeweging:

- Bevorderen behoud en instroom zorg en welzijnsprofessionals
- Samen organiseren, leren, werken, stimuleren van nieuwe competenties, verandervermogen en ontwikkelen op een slimme manier
- Vergroten werkplezier en gezond werken

5. Duurzaam regionaal gezondheidsinformatiestelsel

Eén gezondheids-informatiestelsel voor gezondheid, preventie en passende zorg

Doelstelling: ondersteuning bieden aan inwoners met of zonder zorgvraag in hun behoefte aan preventie, zorg en welzijn, en tegelijkertijd zorgverleners ondersteunen in hun werk met minimale registratielast. Het gezondheidsinformatiestelsel zorgt voor het realiseren, onderhouden en ontwikkelen van de benodigde informatievoorziening voor een goed functionerend zorg en welzijnstelsel. Zo kunnen alle betrokkenen gebruik maken van de data en informatie die essentieel is voor een goede invulling van hun rol of taak binnen de geldende wet en regelgeving.

Veranderbeweging:

- Van data van de aanbieder naar data van de inwoner
- Van issuedossier naar levensloopdossier
- Van focus op misbruik naar focus op gebruik
- Van verspreide data naar integrale data
- Van data gedreven naar functioneel gedreven
- Van uitwisseling tussen zorgverleners naar data beschikbaar in het zorgnetwerk

Initiatieven in de regio

De eerste stappen in onze beweging zijn al gezet: er lopen meer dan 200 initiatieven in onze regio. Op het moment van schrijven zijn 197 initiatieven geïnventariseerd die op bovengenoemde thema's impact hebben. Dit is al heel veel. Maar toch lijkt dit nog niet genoeg om de opgaven in onze regio op te lossen: een eerste raming van de impact laat zien dat dit ongeveer een derde van het personeelstekort in 2032 oplost. De aankomende tijd zullen we dan ook op zoek gaan naar aanvullende impactvolle initiatieven, passend bij de vijf regionale thema's. De werkgroep heeft hier een eerste aanzet voor gedaan. Het regioplan is dan ook een startpunt, geen eindpunt, voor de veranderingen die we als regio willen doorvoeren.

Financiën

De gewenste verschuiving van zorg naar informele zorg en welzijn –die nodig is om mensen langer thuis te laten wonen –vraagt investeringen in de zorg en in het sociaal domein. Daarvoor zijn transformatiemiddelen (SPUK IZA en IZA transformatiemiddelen) beschikbaar. Ook gaan we met elkaar opzoek naar structurele financiering om domein overstijgende samenwerking mogelijk te maken.

Vanaf 2024

In 2024 gaan we aan de slag met de volgende afspraken:

- We gaan, individueel en collectief, aan de slag met impactvolle transformaties in lijn met onze bewegingen
- We organiseren regionale en landelijke randvoorwaarden voor succes
- We ontwikkelen de regionale governance verder, zodat deze (beter) aansluit op bestaande sub regionale structuren en de oplossingen die wij zoeken
- We bepalen welke kosten gemoeid zijn met de beoogde transformaties (huidige initiatieven en aanvullende initiatieven), en hoe we dit het beste kunnen financieren

*Bronvermelding: Regioplan Noord- en Midden-Limburg, definitieve versie 21 december 2023
(<https://www.dejuitezorgopdejuisteplek.nl/regio/regiobeelden-/#noord-en-midden-limburg>)*

Document gemaakt op: 4 januari 2024